

Tvætl.

Tá ið kapitalistabløðini eingi onnur ráð vita sær rópa tey: tvætl og tveita ókvæmisord og persónligt briksl og mangt annað, sum tey fegin kunna eiga eina rættin til. Nú er tað »Dagblaðið«, ið nýtir orðið tvætl, tí eg havi ávíst, at tað var útiróðrafelagið í Klakksvík, sum setti fiskaprisin har norðuri uppí 47 oyru kg. »Dagblaðið« vil, at Kjelbro skal eiga alla æruna fyri hetta; men vit í Suðuroy vita, at útiróðrarmenn í Klakksvík hava teirra útiróðrarfelag. Eg veit eisini, at Suðuroy útiróðrarfelag fekk hækkað fiskaprisin fyri einum ári síðan frá 40 til 43 oyru pr. kg. Eg veit eisini, at tingingar longu vóru byrjaðar her í oynni, áðrenn Kjelbro sendi nakað skip suður.

Hetta havi eg ávíst, og móti hesum hevur »Dagblaðið« einki at færa fram uttan eittans ord, og tað er tvætl. So lætt sleppa fólkaflokksmenn ikki, tá ið talan er um hvat Suðuroy útiróðrarfelag kann gera. Tað er bara eitt eftir, og tað er at fáa Sandvíkskingar og allar á norðara helmingi á oynni at gerast limir av felagnum. Tað havi eg ført fram, og tað er kanska tí, at eitt stórt »A« loypur á fætur í »Dagblaðnum«.

Hetta stóra »A« er kanska ein, sum vil mæla útiróðramonnum frá at stovna felag; tí roynir hann at ugga Sandvíkskingar við teimum tveimum oyrum fyri pundid ella kg. av livrini; men hann noyðist tó at skoyta uppí: »Um teir kunnu fáa meira fyri medicinlýsi er ein, onnur sak«. At ein keypmaður letur eitt ella tvey oyru meira fyri pundid av livur enn ein annar, haldi eg ikki, at vaksnir menn, fara at skriva fleiri greinir um. Útiróðramenn kunnu ikki lata seg ugga við slíkum. Teir eru allir greiðir yvir, at tað einasta rætta er, at teir sjálvir selja medicinlýsi og arbeiða fram móti at selja fiskin sjálvir á útlendskum marknaði. Fáa vit fyrst útiróðrafelag í hvørjari bygd, so er lætt hjá útiróðramonnum at leiga skip í felag og sjálvir sigla til útland við fiskinum. Tað er kanska hetta, ið stóra »A« í »Dagblaðnum« ræðist fyri?

At útiróðrarmenn so eisini kunna innføra sínar egnu vørur, skuldi verið ein sjálfvylgja. Hertil vil stóra »A« siga, at landshandilin hevur einarætt uppá kaffi, the, sukur mjøl; men iðlk nýta aðrar enn hesar vørur, og friður verður vónandi einaferð aftur, so alt verður leyvt aftur eins og fyrr. Eisini kann hesin knútur loysast á henda hátt:

Útiróðramenn stovna handil í hvørjari bygd og ganga saman í eitt landsfelag, sum átekur sær ábyrgd fyri allari innflytan av teim vørum, sum landshandilin hevur,

ÁVARÐING

Við tað, at vatnbrunnurin í Marknagili verður reinsaður, verða allir boigarar bidnir um at ansa væl eftir, at einki vatn fer til spillis.

Tórshavnar býráð, 18. februar 1944.

so nýtist eingin annar landshandil enn tann, sum útiróðramenn sjálvir eiga. Um hetta havi eg í mong ár skrivað. Tá mælti eg Føroya fiskimannafelag til at stovna handil í hvørjari bygd; men tverri varð hetta ongantíð til nakað. Annars kunnu fiskimenn átt nógvar sluppir í dag. Tær fóru fyri 5 og 6 túsund krónur undan hesum krígunum.

At selja og keypa sjálvir má vera mál fiskimannsins. »So kann »Dagblaðið« skriva tvætl, tvætl og aftur tvætl so ofta, sum tað finnur tað fyri gott.

J. H. Danbjørg.

Heima tíðindi.

P-f. »ÁLAKER«, nýtt felag. Partapeningur 150.000. 50.000 eru goldin, hevur keypt »Isabellu«.

»VESTURVARDIN« seldi fyrsta farm sin í ár fyri 10540 strl. pund. Hartil kemur lýsipeningurin.

SJÚKRASYSTRAPRÓGV. Hanna Smith, Maren Malene Petersen, Anna Sofie Johannesen og Amanda Olsen hava tikid sjúkrasystraprógv á »Dr. Alexandrines Hospital«.

FISKISKAPUR. Batar hava fiskað væl í Klakksvík. Komnir upp í 4000 pd. a bát.

»STELLAN« var úti undir Føroyum, fekk 100 kurvar, id vórdur seldar sum degurdamat.

»Skálalberg« royndi eisini undir Føroyum. Hann fekk 300 kurvar.

8 % ER SKATTURIN Í HAVN. Inn-tøkan er um 11 milliónir, sigst. Handilsmenn um 1 millión minni enn í fjør. Arbeidsmenn 2 milliónir meiri. Hetta stavar ikki so lítill frá »eittoyranum«, id javnadarmenn vid almikid strid bardu arbeidarunum til vega.

LANDSNEVDIN hevur jattad upp til 30.000 kr. tii 2 nýggj kolabrot.

SKIP ÚR SVØRÍKI. Fiskivinnunevndin, umbodsmenn fyri vinnufelagini hildu fund friggjadagin vidv. møguligum skipakeypi (bygging) í Svøríki.

ÁBREIÐSLA er reist móti 2 monnum og einum felagi fyri ikki at hava hildid forskriftimnar vidvikjandi brennibýtunum.

STIVLANEYÐIN er so stor nú, at vandi er fyri, at menn ikki sleppa til skips.

Tað er at vóna, at tað má bera til hjá Bretum at veita okkara sjómoumum stivlar.

LEDURTRÓTIÐ versnar í hvørjum. Á flestum plássum er tað nú ómøguligt at fáa forsolla sínar skógvar. Barnaskotey er als ikki at fáa.

VÁGA TROLARAFELAC hevur igjøgnum hin svenska visukonsulin fingid loyvi frá teirri svenska stjórnini at byggja hegst 5 skip, sigur Zacharias Nielsen stjóri okkum í eini samrøðu.

Ætlanin er hjá felaginum at senda 2

menn til Svøríkis til nærri samráðing um hesi og møguligt onnur skip.

SAMRÁÐINGARNAR, id landsnevndin og amtmaðurin tingsins vegna hava ført vid bretsku stjórnina igjøgnum bretska konsulin her vidvikjandi skipabygging í Svøríki, hava borid at tí máli at møguleiki tykist nú at vera fyri at peningaspurningurin kann verða loystur.

Skipaspurninginum í Svøríki vidvikjandi eru 3 tættir at loysa:

1) Greidan av peningaspurninginum (valutaorðningini).

2) Byggingarloysi frá svenska stjórnini.

3) At fáa skipasmidjur at byggja.

Hin síðsti er tann lættasti.

BARNHAJÁLPARGRUNNURIN id er stovnaður fyri at veita treingjandi børnum hjálpi, og sum tí eigur samhug hjá okkum, hevur latid prentad 100.000 eintøk av einum brævamerki.

Tað er okkum ein gleði at mæla øllum til at seta eitt brævamerki á brævbjálvan hvørja ferd bræv verður sent.

Hvørt ro. oyra, id soleidis verður brúkt, kann valla fara til eina betri sök. Annars er at upplýsa at grunnurin eitur um 50.000 kr.

Renturnar av hesum peningi og øll inntøkan vid søluni av brævamerkinum verður til at hjálpa treingjandi børnum vid:

Hvørt bræv eitt brævamerki!

SVRGJILIGUR SKAÐATILBURÐUR.

7 MENN SJÓLETAST. Manamorgunin var so toluligt vedur. Nakrir bátar fóru til útróðrar.

Seinrapartin brast hann knappliga á vid ódnarvedri.

2 bátar komu ikki aftur.

Annar báturin var úr Gøtu.

3 menn fórust vid honum:

Poul Christoffer Poulsen, 65 ár, Daniel Poulsen, 57 ár. Teir vóru brødur. Bædir giftir. Hin tridji, Peter, Gregersen, 26 ár, var ógiftur.

Hin báturin var úr Porkeri, vid honum fórust 4 menn. Aðrastadni í blaðnum finst grein id er send okkum um henda skadatilburð.

Á hálkuna.

Tað sigst, at summir av okkara gævu monnum hava selt ein part av sinum ágøda til Íslendingar.

Teir skulu soleidis vera gingnir í hólslag vid teir um at býta ágødan av fiskasøluni hjá farmasluppunum, helvt um helvt aftaná, at skipid hevur fingid nøkur fá túsund forlods.

Verður ikki henda leid at færa til, at menn, id nú hava ilt vid at fáa fisk til keyps, bjóða sín part uppá aktion nidur eftir.

Í ár hava summir fingid 10—4 túsund forlods til skipid av yvirskotinum móti, at Íslendingar sleppa at vera vid og tryggja fisk til skipid.

Hvat verður næsta ár?

Teir, id ikki sløppu upp vera at bjóða seg nidur í kaðska 4—2 túsund.

Skuldu Føreyingar ikki allir sum ein lagt allar árar umborð fyri at fiska sjálvir. Henda fiskeakeyping, kvíða vit fyri, verður okkum at stórum meini.

KNÚT PETERSENS
SKÓSOLA

Tlf. 265. Tórshavn. Tlf. 265.

Norsk tíðindi.

Presturin varð settur fastur fyrsta jóladag.

Presturin Tore í Grue í Noregi prædikkaði í kirkjuni fyrsta jóladag. Tá ið hann hevði lisið bønina fór ein maður út úr kirkjuni, men kom skjótt inn aftur vid einum týskum politimanni. Týskurin fór beint niðan til altarið at taka prestin. Tá ið presturin spurdi hann hvat grundin var til at hann skuldi takast, svaraði politimaðurin at tað var tí at hann hevði biðið fyri teimum biskupum og prestum, sum sótu fastir og sum vóru útivistir av landinum. Hetta kundi Tore ikki nógva fyri, men hann bað hendan sivilklædda týska politimannin um tó at biða inntil gudstænastan og hin eftirfylgjandi barnadópurin var liðugur. Til hetta varð svarað eitt stutt nei, og presturin varð so í fullum prestaskrúð ferdur út í ein bil, sum har stóð og biðaði, og leiðin gekk til skansan í Kongsvinger.

Tað gongur at nervunum hjá Falkenhorst.

Falkenhorst, ovasti maður fyri rýska herinum í Noregi, fór um dagirnar úr Oslo til Trondheims at hyggja sær um hermenninar og skansarnar har, men áðrenn hann fór setti hann sínar trúgvu sveinar at kanna hvern metur av jarnbreytini til Trondheims. Annars fór hann avstað at ferðast sum tað semir seg »stórum« monnum. Aftaná magnvognin kom fyrst ein salsvognur, so ein matsalsvognur, so ein sovovognur, og síðst ein farmavognur vid fleiri bilum.

Kay Munk.

Øll tey friu norsku bløðini minnst Kay Munk í langum greinum. »Vårt Land« skrivur: »Vit syrgja bitturliga yvir at hesin maðurin er farin. Vit Norðmenn vilja ongantíð gloyma Kay Munk. Væl mundi hann vita, at hansara gerningur kundi koma at kosta honum livið, men tað fór so at vera. Ein merkismaður er fallin fyri nazistanna riflukulum.

Til vegleiðing fyri

Quislingarnar.

Svenska »Dagens Nyheter« skrivur, at menn, sum hava pint fangar, dripið gislar, útrikið jødar og rænt teirra fæ, ikki skulu vænta sær at fáa innivist í Svøríki. Hetta er til vegleiðingar fyri Quislingar og líknandi menn, skrivur blaðið.

Tandlæge

Kaaber

træffes atter paa Kliniken i Tórshavn en kortere Tid.

Haldið, Socialin'